

NAJvyšší KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 605/01
Zo dňa: 29. 01. 2014

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 25

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu
a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC**

Banskobystrická regionálna správa ciest, a.s.

Banská Bystrica jún 2014

Zhrnutie

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2014 za účelom preverenia hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu Banskobystrického samosprávneho kraja (ďalej len „BBSK“), rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja.

Pri kontrole boli vyhodnotené výdavky spojené so správou, údržbou a obnovou ciest vo vlastníctve BBSK. Výber vzorky bol realizovaný podľa kontrolných štandardov ISSAI 300. Pri kontrole boli použité viaceré typy dôkazov a to hlavne dokladová, analytická a fyzická evidencia, ako aj získavanie informácií formou rozhovorov so zainteresovanými osobami.

Obchodnú spoločnosť Banskobystrická regionálna správa ciest, a.s. (ďalej len „BBRSC, a.s.“) založil BBSK za účelom správy a údržby ciest II. a III. triedy, mostov na cestách II. a III. triedy a vykonávania s tým súvisiacich investičných činností v regióne.

Preverením zostavenia účtovnej závierky v nadväznosti na vybrané náklady a výnosy za sledované účtovné obdobie rokov 2010 až 2012 bolo zistené, že v každom roku boli zostavené tak, aby poskytovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva. Účtovné závierky obsahovali všeobecné náležitosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona č. 431/2002 Z. z.“).

BBRSC, a.s. vykonávala pre BBSK bežnú a zimnú údržbu ciest II. a III. triedy a ich súčastí na základe Zmluvy na údržbu ciest II. a III. triedy, ktorá bola uzatvorená vždy na príslušný rok. V rokoch 2010 až 2012 zabezpečovala okrem bežnej a zimnej údržby ciest II. a III. triedy a opráv majetku BBSK prípravnú a realizačnú činnosť investičných projektov BBSK. Financovanie činnosti BBRSC, a.s. bolo vykonávané uhrádzaním mesačných faktúr za zrealizované výkony.

Ku koncu kontrolovaného obdobia bolo v nevyhovujúcom a havarijnom stave 43,5 % ciest II. a III. triedy. V rokoch 2010 až 2012 došlo aj k poklesu počtu km ciest vo veľmi dobrom stave o 12,5 %.

Každoročne bolo zrekonštruovaných v priemere 0,6 % celkovej dĺžky ciest. Perióda obnovy ciest II. a III. triedy by pri takomto trende značne prevyšovala samotnú životnosť komunikácií. Nedostatočné financovanie predstavuje významné riziko zhoršovania funkčných vlastností komunikácií a ich postupného opotrebenia.

NKÚ SR zistil, že BBRSC, a.s.:

1. nepostupovala v súlade so zákonom č. 431/2002 Z. z. v tom, že niektoré účtovné doklady neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke,
2. nepostupovala podľa zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v platnom znení (ďalej len „zákona č. 513/1991 Zb.“) a stanov spoločnosti, keď predstavenstvo nezabezpečilo vyhotovenie zápisnice o valnom zhromaždení,
3. k zmluvám na údržbu ciest II. a III. triedy na rok 2011 a 2012 nevypracovala písomné dodatky pri zmenách finančného plánu údržby ciest na roky 2011 a 2012,
4. nepreukázala vykonávanie kontrolnej činnosti dozornej rady.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 605/01 z 29. 01. 2014 vykonali:

Ing. Štefan Urban, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Peter Krajniak, člen kontrolnej skupiny

kontrolu hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynaložených prostriedkov na výstavbu, opravu a údržbu pozemných komunikácií v správe VÚC a úlohy z toho vyplývajúce pre VÚC, ktorej účelom bolo preveriť hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť využitia prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel zo štátneho rozpočtu do rozpočtu samosprávnych krajov, rozsah využitia finančných prostriedkov z prevedeného výnosu dane z motorových vozidiel v rámci systému výstavby, opráv a údržby ciest II. a III. triedy v správe samosprávneho kraja.

Kontrola bola vykonaná v čase od 21.02.2014 do 18.06.2014

**v Banskobystrickej regionálnej správe ciest, a.s.
Majerská cesta 94, 974 96 Banská Bystrica
IČO 36836567**

Kontrolovaným obdobím boli roky 2010 až 2012 v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovanej skutočnosti aj predchádzajúce a nasledujúce obdobie.

Predmetom kontroly boli:

1. pôsobnosť kontrolovaného subjektu,
2. plnenie a zhodnotenie vývoja výnosov a nákladov,
3. dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správe ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov,
4. úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Pôsobnosť kontrolovaného subjektu

Založenie obchodnej spoločnosti BBRSC, a.s. schválilo zastupiteľstvo BBSK uznesením z 21.07.2007, ako nástupníka Banskobystrickej regionálnej správy ciest, príspevkovej organizácie v pôsobnosti BBSK, ktorá bola zrušená.

Uvedeným uznesením bol súčasne schválený nepeňažný vklad BBSK do základného imania spoločnosti, stavby a pozemky v katastrálnom území Lučatín, zapísané na liste vlastníctva č. 156, vedeného Správou katastra Banská Bystrica, ktorých výlučným vlastníkom bol BBSK. Hodnota nepeňažného vkladu bola započítaná v sume 33 193,92 EUR.

BBRSC, a.s. bola 21.09.2007 zapísaná do Obchodného registra Okresného súdu v Banskej Bystrici.

Podľa predložených dokladov bol Obvodným úradom v Banskej Bystrici dňa 07.09.2007 vydaný pre BBRSC, a. s.:

- Živnostenský list na vykonávanie ohlasovacej živnosti, správy a údržby cestných komunikácií a ďalších prevažne s tým spojených činností,
- Koncesná listina na vykonávanie koncesovanej živnosti: Cestná motorová doprava – vnútroštátna cestná nákladná doprava a vnútroštátna nepravidelná autobusová doprava.

BBRSC, a. s. od svojho založenia prešla rôznymi transformáciami. Podľa výpisu z Obchodného registra bola od 28.10.2009 do 10.08.2010 založená dcérska spoločnosť Regionálne cesty s.r.o. so sídlom v Leviciach, neskôr v Bratislave a napokon v Banskej Bystrici, spoločníkmi ktorej boli BBRSC, a. s. s výškou vkladu 8 000,00 EUR a spoločnosť Central and Eastern Europe Infrastructure Investments Limited so sídlom v Londýne, Veľká Británia, s výškou vkladu 19 000,00 EUR, čo jej zabezpečovalo 70,37 % vlastnícky podiel. BBRSC, a. s. odkúpila od spoločnosti Central and Eastern Europe Infrastructure Investments Limited, Londýn, celý obchodný podiel v spoločnosti Regionálne cesty s.r.o. a stala sa od 08.01.2010 jej stopercentným vlastníkom. Od 11.08.2010 spoločnosť Regionálne cesty s.r.o. zanikla zlúčením a jej právnym nástupcom sa stala BBRSC, a.s.

Podľa platného Organizačného poriadku vydaného predstavenstvom spoločnosti v znení jeho dodatkov, organizačnú štruktúru BBRSC, a.s. tvoril generálny riaditeľ, zamestnanci vedenia spoločnosti a zamestnanci závodov. Vnútornú štruktúru tvorili dva organizačné stupne riadenia: vedenie spoločnosti a závody. Vedenie spoločnosti tvorili spočiatku štyri organizačné zložky: úsek generálneho riaditeľa, úsek technického a investičného riaditeľa, úsek ekonomického riaditeľa a úsek prevádzkového riaditeľa. Dodatkom č. 1 k Organizačnému poriadku boli od 01.10.2011 zriadené tri úseky vedenia spoločnosti: úsek generálneho riaditeľa, ekonomický úsek a technicko – prevádzkový úsek.

Svoju činnosť BBRSC, a.s. zabezpečovala prostredníctvom šiestich závodov zriadených v mestách Banská Bystrica, Lučenec, Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Zvolen a Žiar nad Hronom, na čele ktorých boli riaditelia závodov.

Orgány spoločnosti:

- najvyšším orgánom spoločnosti bolo valné zhromaždenie (ďalej len „VZ“), pôsobnosť ktorého vykonával jeden akcionár – BBSK písomným rozhodnutím, v prípadoch ustanovených zákonom malo toto rozhodnutie formu notárskej zápisnice,
- štatutárnym orgánom BBRSC, a.s. bolo predstavenstvo spoločnosti, ktoré riadilo jej činnosť a konalo v jej mene. Činnosť predstavenstva bola upravená Štatútom predstavenstva spoločnosti BBRSC z 23.09.2010,
- kontrolným orgánom spoločnosti bola dozorná rada,
- výkonným orgánom spoločnosti bol generálny riaditeľ.

Priemerný evidenčný počet zamestnancov BBRSC, a.s. bol 556, z toho 50 riadiacich zamestnancov v roku 2010; 524 zamestnancov (50 riadiacich zamestnancov) v roku 2011 a 506 zamestnancov (45 riadiacich zamestnancov) v roku 2012.

Základným dokumentom BBRSC, a.s. boli Stanovy obchodnej spoločnosti Banskobystrická regionálna správa ciest, a.s. (ďalej len „stanovy“), ktoré upravovali vnútorné pomery spoločnosti. Stanovy boli súčasťou zakladateľskej listiny a boli upravované na základe rozhodnutia VZ. Stanovy obsahovali všetky náležitosti podľa príslušných ustanovení zákona č. 513/1991 Zb.

Podľa § 189 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. predstavenstvo zabezpečuje vyhotovenie zápisnice o valnom zhromaždení do 15 dní od jeho ukončenia. Zápisnicu podpisuje zapisovateľ a predseda zasadania valného zhromaždenia a dvaja zvolení overovatelia.

Podľa čl. VI bod 7 štatútu predstavenstva, predstavenstvo zvoláva riadne a mimoriadne valné zhromaždenie spoločnosti spôsobom a pri dodržaní lehôt v zmysle čl. VI ods. 3 stanov spoločnosti. Predstavenstvo súčasne zodpovedá za organizačný priebeh valného zhromaždenia, z ktorého zabezpečí vyhotovenie zápisu o valnom zhromaždení najneskôr 30 dní od jeho ukončenia. Zápisnica z valného zhromaždenia musí byť podpísaná zapisovateľom a predsedom valného zhromaždenia.

Podľa čl. VI bod 19 stanov spoločnosti, zápisnice o VZ spolu s oznámením o konaní valného zhromaždenia alebo s pozvánkou na valné zhromaždenie a zoznam prítomných akcionárov sa uchovávali v archíve spoločnosti po celú dobu jej trvania.

Kontrolovaný subjekt nedisponoval zápisnicami o VZ za obdobie rokov 2011 a 2012, spolu s oznámením o konaní VZ, alebo pozvánkou na VZ, čím nepostupoval v súlade s § 189 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Zároveň nepostupoval v súlade s čl. VI bod 19 stanov spoločnosti ako aj čl. VI bod 7 štatútu predstavenstva.

Majetok BBSK zverený do správy zrušenej príspevkovej organizácie Banskobystrická regionálna správa ciest prešiel do správy novozaloženej BBRSC, a.s. na základe dvoch zmlúv o výkone správy majetku z 31.12.2007:

1. Zmluvou o výkone správy majetku z 31.12.2007 BBSK zveril 01.01.2008 do výkonu správy BBRSC, a.s. nehnuteľný majetok a software v nadobúdacej hodnote 148 793 001,30 EUR,
2. Zmluvou o výkone správy hnutel'ného majetku z 31. 12. 2007 BBSK zveril do výkonu správy BBRSC, a.s. k 01. 01. 2008 hnutel'ný majetok v nadobúdacej hodnote 10 244 337,80 EUR.

Nadobúdacia hodnota zvereného majetku predstavovala celkom sumu 159 037 339,10 EUR. V ďalšom období boli stavy majetku zvereného do výkonu správy a iné dôležité skutočnosti upravené dodatkami k pôvodným zmluvám, na základe uznesení zastupiteľstva BBSK.

Majetok BBSK zverený do výkonu správy BBRSC, a.s. bol evidovaný na podsúvahových účtoch a jeho stav bol ku koncu roka 2010 v sume 181 737 708,00 EUR, ku koncu roka 2011 v sume 181 005 756,00 EUR a ku koncu roka 2012 v sume 189 127 732,00 EUR.

BBRSC, a.s. v sledovanom období využívala informačný systém a aplikácie na zabezpečenie svojich riadiacich a prevádzkových činností najmä:

- ORIS – evidencia výkonov prevádzky v moduloch Majstri, Pracovný lístok,
- FLEETWARE – zariadenia GPS.

Organizačne bola informatika a programové aplikácie začlenené do úseku ekonomického riaditeľa a úsekov riaditeľov závodov. Samostatný organizačný útvar informatiky BBRSC, a.s. nemala vytvorený. Správa informačných technológií a aplikačných systémov boli vykonávané dodávateľským spôsobom.

BBRSC, a.s. bola založená za účelom správy a údržby ciest II. a III. triedy nachádzajúcich sa na území BBSK a mostov na cestách II. a III. triedy a vykonávania s tým súvisiacich investičných činností. Okrem správy a údržby ciest II. a III. triedy bolo zameraním BBRSC, a.s. aj vykonávanie inej podnikateľskej činnosti v rozsahu predmetu

činnosti určenom stanovami spoločnosti. BBRSC, a.s. bola tiež súčasťou integrovaného záchranného systému.

BBSK sa na podnikaní spoločnosti zúčastňoval ako jediný akcionár.

Ku koncu kontrolovaného obdobia, k 31.12.2012 mala BBRSC, a.s. vo výkone správy cesty II. a III. triedy v celkovej dĺžke 2 461,258 km, z toho boli cesty II. triedy v dĺžke 608,632 km a cesty III. triedy v dĺžke 1 852,626 km. BBRSC, a.s. k uvedenému dátumu vykonávala tiež správu a údržbu celkom na 1 036 mostoch, z toho bolo 260 mostov na cestách II. triedy a 776 mostov na cestách III. triedy. Dĺžka a plocha ciest podľa jednotlivých závodov je uvedená v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1

Závody BBRSC, a.s.	II. trieda		III. trieda		Celkom	
	dĺžka v km	plocha v m ²	dĺžka v km	plocha v m ²	dĺžka v km	plocha v m ²
Banská Bystrica	67,240	480 395	222,505	1 384 452	289,745	1 864 847
Lučenec	94,757	691 711	316,964	1 914 112	411,721	2 605 823
Rimavská Sobota	173,117	1 263 511	469,772	2 787 642	642,889	4 051 153
Veľký Krtíš	98,899	742 238	236,224	1 445 807	335,123	2 188 045
Zvolen	122,213	812 738	307,991	1 898 438	430,204	2 711 176
Žiar nad Hronom	52,406	381 309	299,170	1 775 750	351,576	2 157 059
Spolu	608,632	4 371 902	1 852,626	11 206 201	2 461,258	15 578 103

Okrem správy a údržby ciest II. a III. triedy BBRSC a.s. vykonávala aj údržbu ciest I. triedy na území BBSK v dĺžke 585 km na základe uzatvorených zmlúv, a to Zmluvy na údržbu ciest I. triedy z 30.06.2010 a Zmluvy na údržbu ciest I. triedy z 05.10.2010, vrátane dodatkov k nim, uzatvorených so Slovenskou správou ciest, Bratislava. V menšej miere BBRSC, a.s. na základe zmluvných vzťahov vykonávala činnosť pre mesto Zvolen, Národnú diaľničnú spoločnosť, a. s. a ďalších odberateľov.

2 Plnenie a zhodnotenie vývoja vybraných nákladov a výnosov

2.1 Zostavenie účtovnej závierky v nadväznosti na vybrané náklady a výnosy

Vedenie účtovníctva a obeh účtovných dokladov v BBRSC, a.s. bolo upravené internými smernicami: Smernica o vedení účtovníctva č. 1/2010 z 01.09.2010 a Vnútropodniková smernica pre obeh účtovných dokladov z 01.10.2009. Interné smernice boli vypracované v zmysle zákona 431/2002 Z. z. a Opatrenia MF SR č. 23054/2002-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovnej osnove pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. 23054/2002-92“).

Postup prác pri uzatváraní účtovných kníh a zostavení riadnej individuálnej účtovnej závierky (ďalej len „ÚZ“) upravovala Smernica o postupoch prác pri zostavovaní účtovnej závierky z 01.09.2010, ktorá vychádzala z príslušných ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z., ako aj Opatrenia MF SR č. 4455/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek individuálnej účtovnej závierky na zverejnenie pre podnikateľov účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva v znení neskorších predpisov (ďalej len „Opatrenie MF SR č. 4455/2003-92“).

Účtovná jednotka BBRSC, a.s. inventarizovala majetok a záväzky a rozdiel majetku a záväzkov za roky 2010, 2011 a 2012 ku dňu, ku ktorému zostavovala ÚZ, a to k 31.12. príslušného roka. Za kontrolované roky boli inventúrou zistené inventarizačné rozdiely zaúčtované do obdobia, za ktoré sa inventarizáciou overoval stav majetku a rozdielu majetku a záväzkov.

ÚZ za kontrolované účtovné obdobia 2010, 2011 a 2012 boli zostavené tak, aby poskytovali verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva, a to: stav a pohyb majetku; stav a pohyb záväzkov; rozdiel majetku a záväzkov (vlastné imanie spoločnosti); výnosy, náklady, príjmy a výdavky; výsledok hospodárenia účtovnej jednotky a finančná situácia účtovnej jednotky. ÚZ boli zostavené v rozsahu výkazov: Súvaha Úč POD 1 – 01, Výkaz ziskov a strát Úč POD 2 – 01 a poznámky k účtovnej závierke.

Do 31.12 príslušného roka bol rozdelený výsledok hospodárenia z účtu 431 – Výsledok hospodárenia v schvaľovaní, tzn. na uvedenom účte ku dňu uzatvorenia účtovných kníh nebol vykázaný zostatok, v súlade s § 59 ods. 16 Opatrenia MF SR č. MF/23054/2002-92.

V roku 2010 spoločnosť použila účtovný zisk za rok 2009 podľa rozhodnutia VZ z 02.07.2010 na povinné doplnenie rezervného fondu spoločnosti o sumu 3 321,00 EUR, čo predstavovalo doplnenie do výšky 20 % základného imania. Účtovný zisk spoločnosti za rok 2010 v sume 783 633,00 EUR bol podľa rozhodnutia VZ z 20.05.2011 použitý na úhradu neuhradenej straty z predchádzajúceho obdobia v sume 391 590,00 EUR, na tvorbu fondu rozvoja spoločnosti v sume 388 724,00 EUR a priznanie dividendy akcionárovi BBSK v sume 3 319,00 EUR. Účtovný zisk za rok 2011 v sume 204 115,00 EUR bol podľa rozhodnutia VZ z 07.06.2012 použitý na doplnenie fondu rozvoja spoločnosti v celej výške.

Účtovný zisk za rok 2012 v sume 70 792,00 EUR bol podľa rozhodnutia VZ z 27.06.2013 preúčtovaný do fondu rozvoja spoločnosti.

ÚZ boli zostavené do šiestich mesiacov od dátumu, ku ktorému sa ÚZ zostavuje. ÚZ obsahovali všeobecné náležitosti v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 431/2002 Z. z. V súlade s rámcovou účtovnou osnovou bol zostavený účtový rozvrh, ktorý obsahoval účty potrebné na zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov účtovného obdobia a na zostavenie ÚZ.

Kontrolou bolo zistené, že účtovná jednotka za sledované obdobie rokov 2010 až 2012 dodržala zásadu bilančnej kontinuity, tzn. že konečné zostatky účtov, ktoré boli vykázané v súvahu k poslednému dňu účtovného obdobia boli zhodné so začiatočnými stavmi týchto účtov k prvému dňu bezprostredne nasledujúceho účtovného obdobia. Obsahové vymedzenie položiek súvahy a položiek výkazu ziskov a strát nadväzovalo na príslušné účty z rámcovej účtovnej osnovy a účty vytvorené účtovnou jednotkou v účtovnom rozvrhu. Obsahové vymedzenie položiek súvahy, položiek výkazu ziskov a strát a údajov v poznámkach k ÚZ bolo dodržané v súlade s Opatrením MF SR č. 4455/2003-92.

BBRSC, a.s. nemala povinnosť zostaviť konsolidovanú účtovnú závierku z dôvodu, že v kontrolovanom období nemala žiadne dcérske účtovné jednotky, ale ÚZ spoločnosti sa zahŕňala do konsolidovanej ÚZ materského BBSK.

BBRSC, a.s. za sledované roky vyhotovovala aj výročné správy v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. Súlad výročnej správy s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie bol za príslušný rok overený audítorom.

ÚZ za sledované roky boli schválené jediným akcionárom BBSK vykonávajúcim pôsobnosť VZ spoločnosti v termíne stanovenom zákonom č. 431/2002 Z. z.

Podľa predložených dokladov za sledované roky si BBRSC, a.s. splnila povinnosť v zmysle § 21 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. a výročné správy spolu s ÚZ uložila do zbierky listín obchodného registra v termíne do 30 dní po jej schválení.

Kontrolou bola preverená vzorka účtovných dokladov, dodávateľských a odberateľských faktúr. Prevereními náležitostí týchto účtovných dokladov bolo zistené, že niektoré neobsahovali podpis osoby zodpovednej za účtovný prípad, iba podpis osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie, ako napríklad faktúra podľa interného čísla (ďalej len „IČF“) 1120159 za čistenie komunikácií v sume 6 864,60 EUR, IČF 1120366 za opravu cesty v sume 6 537,79 EUR, IČF 9120022 za práce na obchvate Tornaľa, Ožďany v sume 39 844,69 EUR, IČF 9120023 za údržbu ciest I. triedy v sume 705 162,47 EUR a niektoré ďalšie.

V uvedených prípadoch BBRSC, a.s. nepostupovala v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 písm. f) zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí obsahovať podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke a podpisový záznam osoby zodpovednej za jeho zaúčtovanie.

2.2 Zdroje financovania, vývoj a trend výdavkov na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy

BBRSC, a.s. vykonávala pre BBSK bežnú a zimnú údržbu ciest II. a III. triedy a ich súčastí na základe Zmluvy na údržbu ciest II. a III. triedy, ktorá bola uzatvorená vždy na príslušný rok. V zmluve bol dojednaný predmet plnenia a ročný objem výkonov vo finančnom vyjadrení, cena a platobné podmienky, spôsob preberania prác, boli stanovené práva, povinnosti a zodpovednosť zmluvných strán. Súčasťou zmluvy bol finančný plán údržby ciest na príslušný rok, cenník letnej a zimnej údržby a individuálne kalkulácie ceny jednotlivých činností.

Financovanie činnosti BBRSC, a.s. bolo vykonávané uhrádzaním mesačných faktúr za zrealizované výkony. Podkladom pre vystavenie faktúr boli mesačné súpisy vykonaných činností potvrdené zástupcom objednávateľa, cestným inšpektorom BBSK, ktorý fyzicky preberal vykonané práce. Na vykonanie kontroly a prevzatie vykonanej práce za fakturovaný mesiac zo strany BBSK bola zmluvne stanovená doba 7 dní.

Údaje o celkovej výške prijatých finančných prostriedkov z rozpočtu BBSK do výnosov BBRSC, a.s. a podiele vynaložených nákladov k prijatej sume z BBSK podľa jednotlivých rokov sú v tabuľke č. 2:

Tabuľka č. 2

Údaj	Výška prijatej sumy z BBSK do výnosov BBRSC, a.s. v tis. EUR				Podiel vynaložených nákladov k prijatej sume z BBSK v %			
	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Celkom	rok 2010	rok 2011	rok 2012	Priemer
Na bežné výdavky	11 174	11 377	11 575	34 126	116,4	104,2	99,5	106,7
Na kapit. výdavky	0	0	0	0	0	0	0	0
Celkom	11 174	11 377	11 575	34 126	116,4	104,2	99,5	106,7

Zdroj údajov: BBSK.

Z hlavných činností, predmetom ktorých bola údržba a správa cestných komunikácií dosiahla BBRSC, a.s. za rok 2010 výnosy 15 893 739,00 EUR, čo predstavuje obrat s DPH v sume 18 913 549,00 EUR, v roku 2011 výnosy 15 480 659,00 EUR a obrat s DPH 18 576 790,00 EUR a v roku 2012 výnosy 16 178 723,00 EUR, čo predstavuje obrat s DPH v sume 19 414 467,00 EUR. Vývoj výšky obratu s DPH z hlavného predmetu činnosti podľa odberateľov v rokoch 2010 až 2012 je uvedený v tabuľke č. 3.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

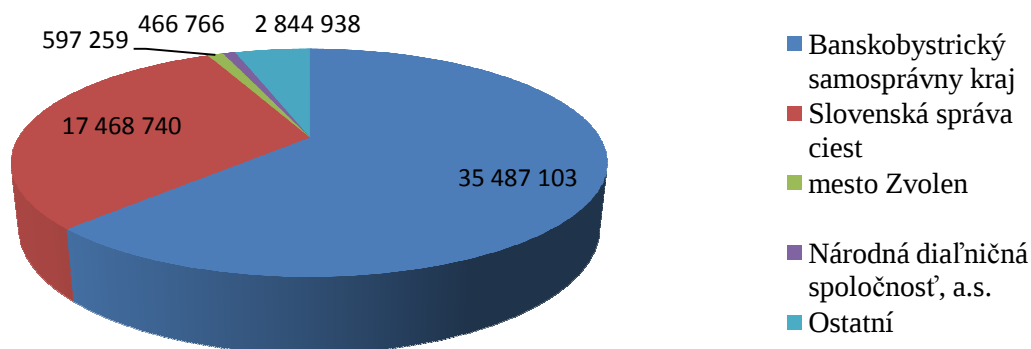
Tabuľka č. 3

v EUR

Odberateľ / Rok	2010	2011	2012
Banskobystrický samosprávny kraj	12 140 788	11 542 832	11 803 483
Slovenská správa ciest	5 224 403	6 059 688	6 184 649
mesto Zvolen	297 172	28 232	271 855
Národná diaľničná spoločnosť	199 484	121 319	145 963
Ostatní	1 051 702	824 719	1 008 517
Spolu	18 913 549	18 576 790	19 414 467

Výška obratu za obdobie rokov 2010 až 2012 podľa odberateľov je vyjadrená v grafe č. 1.

Graf č. 1

Najväčší odberatelia služieb BBRSC, a.s. v sledovanom období boli BBSK, ktorý sa podieľal na obrate v priemere 62 % a Slovenská správa ciest s podielom na obrate 31 %. Zvyšný podiel 7 % malo na obrate mesto Zvolen, Národná diaľničná spoločnosť, a.s. a ostatní odberatelia.

Vývoj nákladov, výnosov a výsledku hospodárenia spoločnosti za obdobie 2010 až 2012 je uvedený v tabuľke č. 4.

Tabuľka č. 4

v EUR

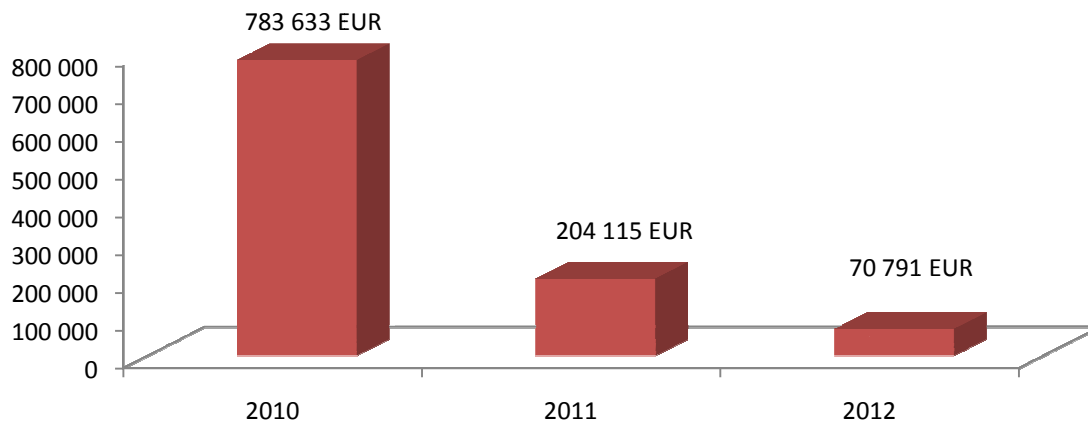
Údaj / Rok	2010	2011	2012
Náklady celkom	16 563 070,00	16 057 819,00	16 464 136,00
Výnosy celkom	17 346 703,00	16 261 934,00	16 534 927,00
Hospodársky výsledok	783 633,00	204 115,00	70 791,00

Prevažnú časť výnosov tvorili tržby za zimnú a letnú údržbu ciest. Ostatné výnosy spoločnosť dosahovala najmä z prenájmu nehnuteľností, časti telesa cesty, z poskytovania odborných vyjadrení technickým oddelením BBRSC, a.s., zo zabezpečovania služieb hospodárskej mobilizácie pre Ministerstva dopravy pôšt a telekomunikácií SR, ako aj z nákladnej dopravy a rôznych prác vykonávaných strojovými mechanizmami.

Náklady spoločnosti tvorili: spotreba inertného a chemického posypového materiálu na údržbu ciest, spotreba pohonných látok, náhradných dielov na dopravné mechanizmy,

pracovné stroje a vozový park, spotreba energií a vodné, spotreba režijného materiálu, služby (právne, notárske, telefóny, internet, zrážkové vody, upratovanie...), mzdové náklady, náklady na osobné ochranné pracovné pomôcky. Výsledok hospodárenia spoločnosti za obdobie 2010 až 2012 je znázornený v grafe č. 2.

Graf č.2

BBRSC, a.s. vykazovala za roky 2010 až 2012 vo vývoji hospodárskeho výsledku klesajúci trend. V roku 2010 spoločnosť minimalizovala náklady za účelom dosiahnutia čo najvyššieho zisku, nakoľko za rok 2009 vykazovala záporné vlastné imanie vo výške - 354 637,00 EUR z dôvodu vykázananej straty za rok 2008. Cieľom spoločnosti bolo zlikvidovať záporné vlastné imanie z roku 2009 a vytvoriť určitú výšku zisku, aby spoločnosť nebola v budúcnosti pri výpadku tržieb ohrozená zápornou výškou vlastného imania. Tento krok bol potrebný aj vzhľadom na to, že z dôvodu opotrebenia dopravnej techniky spoločnosť plánovala obnoviť vozový park prostredníctvom úverových zdrojov. Z uvedených dôvodov spoločnosť navrhla akcionárovi v rámci návrhu na rozdelenie výsledku hospodárenia po zdanení, aby zisk bol určený na rozvoj spoločnosti, čo akcionár aj akceptoval. V ďalších rokoch 2011 až 2012 spoločnosť bola nútená investovať finančné prostriedky do náhradných dielov, ako aj do bežných a generálnych opráv vozového parku a pracovných strojov, pretože priemerný vek cestných mechanizmov bol 26 rokov. Tieto skutočnosti ovplyvnili hospodársky výsledok po zdanení za rok 2011. Oproti roku 2010 došlo k poklesu výnosov o 1 084 769,00 EUR a k poklesu nákladov o 505 251,00 EUR. Nižšia výška výnosov za rok 2011 sa tiež prejavila v znížení hospodárskeho výsledku po zdanení. V roku 2012 oproti roku 2011 došlo ku zvýšeniu výnosov o sumu 272 993,00 EUR avšak aj ku zvýšeniu nákladov o sumu 406 316,00 EUR. Zvýšenie nákladov sa prejavilo v znížení hospodárskeho výsledku po zdanení.

Podiel nákladov na cesty k celkovým nákladom je uvedený v tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5

Údaj / Rok	Náklady BBRSC, a.s. v tis. EUR			
	2010	2011	2012	Celkom
Celkové náklady	13 002	11 849	11 513	36 364
- z toho náklady na cesty	7 013	6 760	6 840	20 613
Podiel nákladov na cesty k celkovým nákladom BBRSC, a.s. v %	53,9	57,1	59,4	56,7

Pozn.: Náklady na cesty sú uvedené bez ročných účtovných odpisov majetku zvereného do výkonu správy BBRSC, a. s.

Porovnaním údajov o výdavkoch na cesty II. a III. triedy poskytnutých BBSK a údajov predložených BBRSC, a.s. o výške prijatej sumy od BBSK do výnosov BBRSC, a.s. za jednotlivé roky bol zistený rozdiel, spôsobený odlišnou metodikou vykazovania. Vznikol tým, že BBRSC, a.s. nezahrnula do prijatých platieb náklady za zrážkové vody a daň z nehnuteľností a v roku 2010 aj náklady na sčítanie dopravy, do fakturáciu za predchádzajúci rok 2009 a niektoré ďalšie položky.

Objemy jednotlivých činností na základe fakturovaných výkonov na cestách II. a III. triedy podľa skupín činnosti za roky 2010 až 2012 sú uvedené v tabuľke č. 6.

Tabuľka č. 6

Skupina činností	Názov skupiny činností	Cena v EUR s DPH		
		2010	2011	2012
100	Zimná údržba ciest	5 358 105	4 566 263	5 492 730
200	Údržba a oprava vozoviek	3 084 147	3 151 934	2 481 533
300	Dopravné značenie	226 243	307 952	287 648
400	Bezpečnostné zariadenia a vybavenia	92 131	104 710	111 909
500	Cestné teleso a odvodnenie	1 301 170	1 746 772	1 668 758
600	Údržba a opravy mostov	125 765	282 228	404 254
700	Ostatné cestné objekty	71 456	41 458	31 331
800	Sadovníctvo	1 270 147	857 013	817 039
900	Ostatné činnosti	279 684	165 593	180 205
	Celkom	11 808 848	11 223 923	11 475 407

2.3 Analýza vybraných nákladov spoločnosti na schválené projekty, príprava a realizácia investičných zámerov

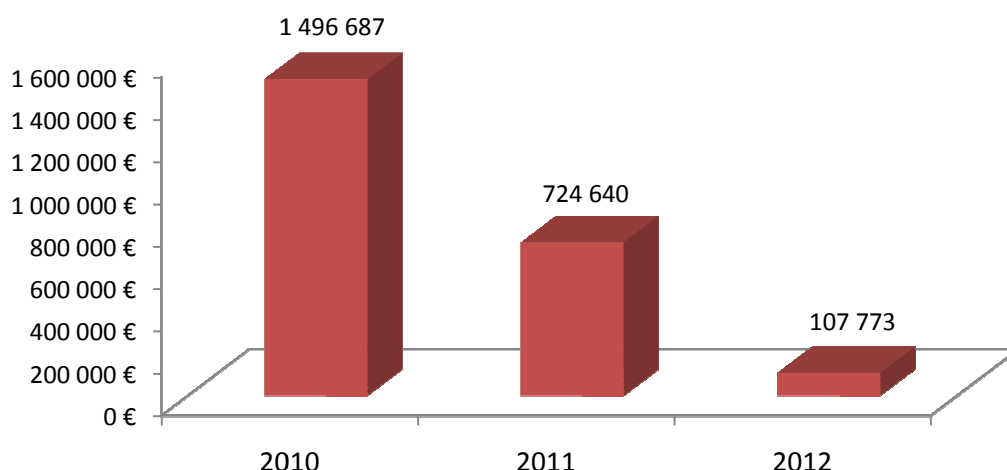
BBRSC, a.s. v rokoch 2010 až 2012 zabezpečovala okrem bežnej a zimnej údržby ciest II. a III. triedy a opráv majetku BBSK prípravnú a realizačnú činnosť investičných projektov BBSK. Táto činnosť bola zameraná na stavby podľa Registra investícií, ktorý tvoril menovitý zoznam kapitálových výdavkov rozpočtu BBSK v časti Doprava na príslušný rok, schváleného zastupiteľstvom BBSK.

Z činností v realizačnej fáze to boli projektové zámery modernizácií a rekonštrukcií ciest II. a III. triedy financované z nenávratného finančného príspevku zo štrukturálnych fondov Európskej únie (ďalej len „NFP“) v rámci výziev jednotlivých Regionálnych operačných programov (ďalej len „ROP“).

Objem investičnej činnosti vykonávanej pre BBSK mal v sledovanom období klesajúci trend. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu bol jej rozsah limitovaný disponibilnými zdrojmi podľa Menovitého zoznamu kapitálových výdavkov rozpočtu BBSK na príslušný rok, ktorý schvaľuje zastupiteľstvo BBSK.

Investičná činnosť BBRSC, a.s. vykonávaná pre BBSK v EUR s DPH je znázornená v grafe č. 3.

Graf č. 3

Rok 2010

V rámci I. výzvy ROP 5.1 – stavby financované zo štrukturálnych fondov Európskej únie (ďalej len „ŠF EÚ“), BBRSC, a.s. vykonávala prípravnú a realizačnú činnosť na investičných projektoch modernizácie a rekonštrukcie ciest II. a III. triedy financovaných z NFP v celkovom objeme stavebných prác v sume 16 185 128,00 EUR s DPH. Išlo o osem projektov na posilnenie vybavenosti územia.

Modernizácia a rekonštrukcia sa netýkala prác na nosných stavebných objektoch, ktorými boli sanácie zosuvov a rekonštrukcie mostných objektov.

V rámci IV. výzvy ROP 5.1 – príprava projektových zámerov financovaných zo ŠF EÚ vykonávala BBRSC, a.s. prípravnú a realizačnú činnosť na troch investičných projektoch. Predpokladaná dĺžka modernizovaných a rekonštruovaných úsekov ciest II. a III. triedy celkom bola 82,879 km, v predpokladanej čiastke cca 15 mil. EUR.

V roku 2010 boli dokončené dve stavby, rozostavané štyri stavby a z predinvestičnej prípravy boli vykonané činnosti na troch projektoch.

Rok 2011

V roku 2011 boli z ôsmich projektov financovaných z I. výzvy na čerpanie NFP ukončené tri stavby. Ďalších päť rozostavaných projektov bolo plánované ukončiť v roku 2012.

V rámci odstraňovania následkov povodňových škôd boli dokončené a zaradené do majetku BBSK dve stavby. Na jednej sanácii zosuvu bola realizovaná hĺbková drenáž s odvedením spodných vôd a bol vybudovaný nový priepust.

BBRSC, a.s. v roku 2011 vypracovala projektovú dokumentáciu pre tri stavby. Okrem prípravy a realizácie stavieb pre vlastníka ciest II. a III. triedy zabezpečovala aj výkon stavebného a technického dozoru na realizovaných stavbách.

Ďalej boli vypracované tri projekty do III. výzvy čerpania NFP, po dokončení ktorých bolo plánovaných 82,889 km modernizovaných a rekonštruovaných ciest II. a III. triedy.

Tak tiež boli dokončené a odovzdané do užívania dva mosty.

Do IV. výzvy čerpania nenávratných finančných príspevkov v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky 2007 - 2013 boli pripravené dva projekty na modernizáciu a rekonštrukciu 21,050 km ciest II. a III. triedy.

Rok 2012

V realizačnej fáze boli vykonávané činnosti najmä na dokončenie projektových zámerov modernizácií a rekonštrukcií ciest II. a III. triedy financovaných z NFP v rámci I. výzvy ROP 5.1. Ďalej boli dokončené stavby na odstránenie povodňových škôd vzniknutých v roku 2010 vo finančnom rozsahu podľa uznesenia vlády SR a iné.

Celkom po dokončení ôsmich projektov financovaných z NFP v rámci I. výzvy bolo modernizovaných a rekonštruovaných 142,851 km ciest II. a III. triedy. Ďalšie investičné činnosti v rámci uvedených projektov boli: opravy 16 mostov, prestavby dvoch mostov, rekonštrukcie dvoch mostov, deväť oporných múrov v rámci sanácie zosuvov a dve okružné križovatky.

V roku 2012 sa BBRSC, a.s. podieľala na aktualizácii projektov a príloh ku žiadosti o čerpanie NFP v rámci III. výzvy ROP 5.1 Regionálne komunikácie zabezpečujúce dopravnú obslužnosť regiónov. Po dokončení týchto projektov bola plánovaná modernizácia a rekonštrukcia v celkovej dĺžke 87,302 km ciest II. a III. triedy.

Na základe Programu cezhraničnej spolupráce Maďarskej republiky a Slovenskej republiky 2007 – 2013 boli schválené dva projekty zo IV. výzvy čerpania NFP s predpokladom zahájenia verejného obstarávania prác v roku 2013. Po dokončení týchto dvoch projektov bolo plánovaných modernizovať a rekonštruovať 21,050 km ciest II. a III. triedy.

V rámci odstraňovania následkov povodňových škôd boli dokončené a zaradené do majetku BBSK dve stavby. Ďalšie dve stavby, na ktoré boli vyhotovené projektové dokumentácie budú predmetom žiadosti o poskytnutie NFP z pripravovanej výzvy ROP 5.1 Regionálne komunikácie - povodňové škody.

V roku 2012 bola uskutočnená aj príprava a realizácia investičných zámerov, ktoré mali byť financované z úveru BBSK vo výške 10 mil. EUR.

Okrem predinvestičnej a investičnej činnosti bol pre vlastníka ciest II. a III. triedy zabezpečený výkon stavebného a technického dozoru v zmysle príslušných zmlúv.

Ku kontrole výdavkov na správu, údržbu a obnovu ciest II. a III. triedy bolo vybratých päť projektov podľa tabuľky č. 7.

Tabuľka č. 7

Rok	Projekt	Zmluvná cena v EUR s DPH	Skutočná cena v EUR s DPH	Dodávateľ
2010	Spätná úprava povrchu cesty II/527 Balog nad Ipľom	210 178,65	210 178,65	Strabag BA
2011	Sanácia zosuvov II/595 Látky	353 347,07	276 261,69	Strabag BA
2011	Zabezpečenie výkonu zimnej údržby v obvode Banská Bystrica	31 866,00	37 408,44	Nigol Badín
2012	Most na ceste II/578 Kremnica	401 595,76	-	AVA-stav Galanta
2012	Rekonštrukcia ciest II. a III. tr. BBSK	9 789 000,00	-	Skupina dodávateľov: Strabag ...

Dodávateľské faktúry týkajúce sa investičnej akcie Most na ceste II/578 Kremnica a Rekonštrukcia ciest II. a III. triedy BBSK neboli ku kontrole predložené, nakoľko podľa

vyjadrenia kontrolovaného subjektu tieto akcie neboli realizované BBRSC, a. s. ale obaja dodávatelia fakturovali vykonanie prác priamo BBSK. BBRSC, a. s. fakturovala BBSK v rámci týchto investičných akcií iba vykonávanie inžinierskej činnosti, stavebného dozoru a zabezpečenie verejného obstarávania. Realizácia uvedených akcií bola zahájená v roku 2012 a ukončená v roku 2013.

Projekt Spätná úprava povrchu cesty II/527 Balog nad Ipl'om bol realizovaný v plnom rozsahu podľa uzatvorenej zmluvy a zmluvná cena bola dodržaná.

V prípade zabezpečovania výkonu zimnej údržby v zimnom období 2011 - 2012 firmou Nigol Badín boli zmluvné podmienky dodržané, nakoľko záväzné boli jednotkové ceny výkonov, podľa ktorých bola uskutočnená fakturácia. Celková zmluvná cena bola orientačná a jej výška závisela od poveternostných podmienok a nadväzne množstva výkonov v zimnej údržbe ciest, v dôsledku čoho bola skutočná cena vyššia ako bol predpoklad.

Projekt Sanácia zosuvov II/595 Látky nebol zrealizovaný v plnom zmluvne dojednanom rozsahu z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov objednávateľa BBSK.

Kontrolou dodržania zmluvných podmienok a cien vo vybraných projektoch nebol zistený rozdiel oproti požadovanému stavu.

3 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, zmlúv a postupov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, poskytnutými z rozpočtu územnej samosprávy správe ciest so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynaložených zdrojov

BBRSC, a.s. mala s BBSK uzatvorenú „Rámcovú zmluvu o údržbe“ z 21.12.2007. Zmluva bola uzatvorená na dobu určitú, do 21.12.2037 a BBRSC, a. s. sa v nej zaviazala, že bude pre BBSK na základe každoročne uzatváraných osobitných zmlúv vykonávať údržbu ciest II. a III. triedy a mostov na cestách II. a III. triedy, na ktorých vykonáva správu. V kontrolovanom období boli v zmysle vyššie uvedenej zmluvy uzatvorené nasledovné osobitné zmluvy:

- „Zmluva na údržbu ciest II. a III. triedy“ (ďalej len „ZÚC“) z 03.03.2010 na rok 2010 – plánovaný objem finančných prostriedkov v rozpočte BBSK bol 9 100 000,00 EUR s DPH,
- ZÚC z 29.12.2010 na rok 2011 - plánovaný objem finančných prostriedkov v rozpočte BBSK bol 10 896 740,00 EUR s DPH,
- ZÚC z 30.12.2011 na rok 2012 - plánovaný objem finančných prostriedkov v rozpočte BBSK bol 11 500 000,00 EUR s DPH.

Prílohami zmlúv boli cenníky výkonov letnej a zimnej údržby a ich kalkulácie a finančný plán údržby ciest, ktorý obsahoval rozpis čerpania finančných prostriedkov poskytnutých z rozpočtu BBSK. Objem finančných prostriedkov vo finančnom pláne údržby ciest bol v priebehu každého roka upravovaný, pričom zmeny mali byť riešené formou dodatkov k ZÚC.

Kontrolou bolo zistené, že ZÚC bola upravená tromi dodatkami iba v roku 2010. V rokoch 2011 a 2012 zmeny finančného plánu údržby ciest dodatkami k ZÚC upravované neboli.

BBRSC, a.s. v uvedených prípadoch nepostupovala v súlade s článkom 3, bod 3.4 ZÚC z 29.12.2010 na rok 2011 a ZÚC z 30.12.2011 na rok 2012, podľa ktorého prípadné zmeny v rozpočte budú riešené dodatkom k zmluve, ktorý musí byť písomný a podpísaný štatutárnymi zástupcami obidvoch zmluvných strán. Taktiež nebol dodržaný postup podľa článku 10, bod 10.2 uvedených zmlúv, podľa ktorého akékoľvek zmeny a doplnenia tejto

zmluvy je možné vykonať len písomne po dohode zmluvných strán, a to číslovanými po sebe nasledujúcimi dodatkami k zmluve.

BBRSC, a.s. vykonávala opravy a údržbu ciest II. a III. triedy vlastnou činnosťou alebo dodávateľským spôsobom. Vlastnou činnosťou bola vykonávaná kompletná zimná údržba, avšak aj v tomto prípade mala BBRSC, a.s. zmluvne dohodnutých externých pracovníkov a techniku pre prípad nepriaznivých poveternostných podmienok, kedy by vlastné kapacity neboli dostatočné pre zabezpečenie zjazdnosti komunikácií. Z hľadiska letnej údržby išlo predovšetkým o vysprávkový výtlkov, zrezávanie krajníc a čistenie vozoviek. Opravy väčšieho rozsahu a práce, na realizáciu ktorých BBRSC, a.s. nedisponovala potrebnou mechanizáciou (strojovou technikou) napr. sanácie zosuvov, rekonštrukcie mostov, obnova živých krytov vozoviek a pod., boli realizované dodávateľsky.

Údržbou sa rozumie súhrn činností, ktorými sa cestné komunikácie (ďalej len „CK“) udržiavajú v prevádzkyschopnom stave pri všetkých poveternostných podmienkach, t.j. ktorými sa odstraňujú alebo zmierňujú nedostatky v zjazdnosti CK. Opravou vozovky sa rozumie súbor stavebných prác, ktorými sa odstraňujú poruchy vozovky alebo poškodenie rôznych častí CK bez zásahu do nosných vrstiev. Rekonštrukciou sa rozumie komplexná stavebná úprava, ktorou sa odstraňujú poruchy vozovky hlavne v nosných vrstvách alebo v podloží.

BBRSC, a.s. pri zabezpečovaní realizácie prác dodávateľským spôsobom využívala postupy uvedené v zákone č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 25/2006 Z. z.“). V rokoch 2010 až 2012 BBRSC, a.s. zrealizovala 143 obstarávaní (vrátane investičných projektov zabezpečovaných pre BBSK), výsledkom ktorých boli uzatvorené zmluvy o dielo v celkovej hodnote 38 265 850,82 EUR s DPH.

Súlad so zákonom č. 25/2006 Z. z. bol preverený pri nasledujúcich piatich zákazkách:

Zákazka č.1: Zabezpečenie výkonu zimnej údržby ciest sypačom vozoviek v obvode Banská Bystrica

Išlo o podprahovú zákazku na poskytnutie služby v zmysle § 99 zákona č. 25/2006 Z. z. Dodatky k Zmluve o dielo (ďalej len „ZoD“) neboli uzatvorené. Výsledkom činnosti víťazného uchádzača bolo zabezpečenie zimnej pohotovosti a realizácia posypu a pluhovania komunikácií podľa pokynov BBRSC, a.s.

Zákazka č.2: Spätná úprava povrchu cesty II/527 Balog nad Ipľom

Bolo vyhlásené výberové konanie s postupom zadania podprahovej zákazky na uskutočnenie stavebných prác v zmysle § 99 zákona č. 25/2006 Z. z. Dodatky k ZoD neboli uzatvorené, cena diela nebola dodatočne navyšovaná. K dielu nebola vypracovaná žiadna projektová dokumentácia, pri prácach bolo postupované podľa platných Technických podmienok (ďalej len „TP“) a Slovenských technických noriem (ďalej len „STN“). Výsledkom činnosti víťazného uchádzača bola stavebná úprava povrchu vozovky o dĺžke 1 055 m a ploche 7 542 m². V dokumentácii k zákazke chýbala správa o zákazke, ktorá však bola v priebehu výkonu kontroly dodatočne predložená.

Zákazka č. 3: Cesta II/595 Veľká Ves-Kokava nad Rimavicou - sanácia zosuvu

Bolo vyhlásené výberové konanie s postupom zadania podprahovej zákazky na uskutočnenie stavebných prác v zmysle § 99 zákona č. 25/2006 Z. z. Proces verejného obstarávania zabezpečovala BBRSC, a.s. pre BBSK, z ktorého rozpočtu bolo dielo financované. K ZoD boli uzatvorené dva dodatky, jedným z nich bola zvýšená cena realizácie

diela oproti vysúťaženej cene o 15,7 %. Kontrolou bolo zistené, že zvýšenie ceny bolo opodstatnené z dôvodu dodatočných nákladov na materiál, jeho dopravu a zabudovanie pri zasýpaní štôlne objavenej počas výkopových prác. Pri realizácii prác bolo postupované podľa projektovej dokumentácie vypracovanej autorizovaným projektantom. Výsledkom prác bola úprava cesty a vyhotovenie oporného múru.

Zákazka č. 4: Most na ceste II/578 Kremnica

Bola vyhlásená verejná súťaž s postupom zadania podlimitnej zákazky na uskutočnenie stavebných prác v zmysle § 91 zákona č. 25/2006 Z. z. Proces verejného obstarávania zabezpečovala BBRSC, a. s. pre BBSK, z ktorého rozpočtu bolo dielo financované. BBRSC, a.s. použila pri výbere zhotoviteľa elektronickú aukciu, čím došlo k zníženiu ceny za dielo o 31,6 % oproti najnižšej ponuke. Dodatky k ZoD neboli uzatvorené. Pri realizácii prác bolo postupované podľa projektovej dokumentácie vypracovanej autorizovaným projektantom. Výsledkom bola komplexná prestavba mosta vrátane jeho napojenia na pôvodné komunikácie v historickom centre mesta.

Zákazka č. 5: Rekonštrukcia a zosilnenie ciest II. a III. triedy

Išlo o nadlimitnú zákazku na vykonanie stavebných prác. Proces verejného obstarávania zabezpečovala BBRSC, a.s. pre BBSK, z ktorého rozpočtu bolo dielo financované. BBRSC, a.s. použila pri výbere zhotoviteľa elektronickú aukciu, čím došlo k zníženiu ceny za dielo o 0,51 % oproti najnižšej ponuke zistenej pri otváraní obálok. K ZoD boli postupne uzatvorené tri dodatky, ktorými sa posúval termín realizácie diela. Výsledkom bola rekonštrukcia úsekov ciest v celkovej dĺžke 72,187 km namiesto plánovaných 88,562 km, ktorá zahŕňala zrezávanie a opravy krajníc a tiež frézovanie pôvodných obrusných vrstiev vozovky s následnou pokládkou nových živíčných krytov, resp. mikrokobercových zmesí. Plánovaná dĺžka rekonštrukcie úsekov ciest nebola dodržaná z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Pri prácach bolo postupované podľa platných TP a STN v zmysle oceneného výkazu výmer, ktorý bol prílohou ZoD.

Pri všetkých zákazkách pri vyhodnocovaní ponúk bolo použité jediné kritérium – najnižšia cena. BBRSC, a.s. nevyužívala možnosti dané zákonom č. 25/2006 Z. z. a nezvažovala ekonomicky najvýhodnejšiu ponuku, resp. použitie viacerých kritérií pri výbere dodávateľa prác a služieb. BBRSC, a.s. v niektorých procesoch obstarávania použila elektronickú aukciu a dosiahla nezanedbateľné úspory finančných prostriedkov.

Kontrolou vybraných procesov verejného obstarávania nebol zistený nesúlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi. V záujme hospodárneho vynakladania finančných prostriedkov BBRSC, a.s. pri výbere dodávateľov v preverených zákazkách využívala postupy v zmysle zákona č. 25/2006 Z. z., čím zabezpečila pri údržbe a opravách ciest II. a III. triedy realizáciu prác a služieb za najnižšie ceny.

Kontrolná skupina preverila aplikáciu kvalitatívnych parametrov v ZoD, ktoré boli uzatvorené ako výsledok hore uvedených vybraných procesov verejného obstarávania. Išlo o tieto parametre: reakčný čas, TP a STN, záruky, sankcie, poistenie, kontrolu a preberanie prác.

Kontrolou bolo zistené, že kvalitatívne parametre boli ako v preverených ZoD, tak aj v praxi aplikované na veľmi dobrej úrovni, čo bolo predpokladom toho, že komunikácie boli opravované a rekonštruované predpísaným spôsobom. To v konečnom dôsledku viedlo k zabezpečeniu ich požadovanej kvality, vysokej životnosti, dlhšej bezúdržbovosti a v neposlednom rade k efektívnemu využitiu disponibilných finančných prostriedkov.

Prehľad finančných prostriedkov použitých na opravu a údržbu ciest II. a III. triedy v rokoch 2010 až 2012 je v tabuľke č. 8.

Tabuľka č. 8

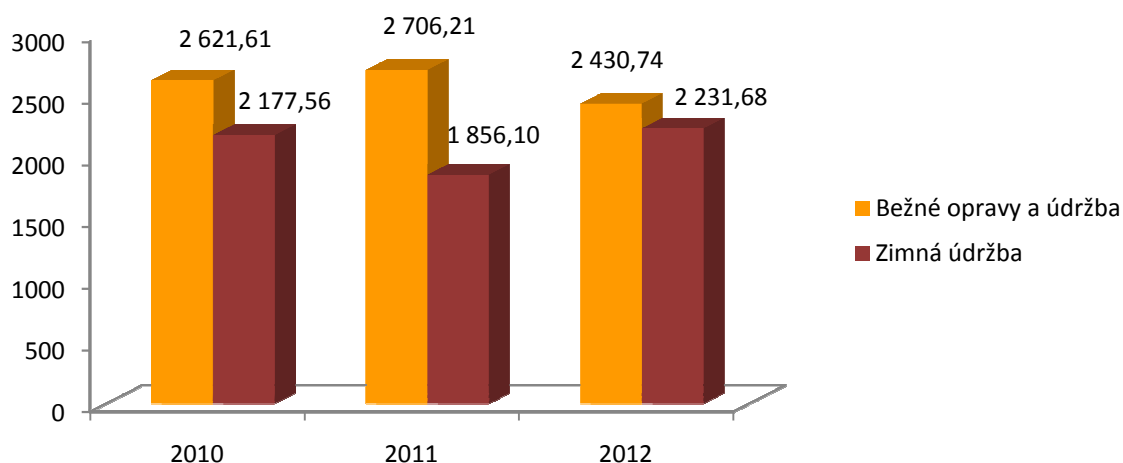
v EUR

Rok	2010			2011			2012		
Náklady	BO	ZÚ	Celkom	BO	ZÚ	Celkom	BO	ZÚ	Celkom
Celkom	6 450 743	5 358 105	11 808 848	6 657 660	4 566 263	11 223 923	5 982 677	5 492 730	11 475 407
na m²	0,4144	0,3442	—	0,4280	0,2935	—	0,3840	0,3526	—

BO – bežné opravy, ZÚ – zimná údržba

Z tabuľky je zrejmá nepriamo úmerná závislosť objemov finančných prostriedkov vynaložených na bežné opravy t.j. na letnú údržbu od objemu prostriedkov použitých na zimnú údržbu. Vývoj cien v EUR, prepočítaný na 1 km ciest je v grafe č. 4.

Graf č. 4

Prehľad priemerného počtu mrazových dní a dní so snehovou pokrývkou je uvedený v tabuľke č. 9.

Tabuľka č. 9

Dni / Rok	2010	2011	2012
Počet mrazových dní	127,0	134,8	119,8
Počet dní so snehovou pokrývkou	86,0	43,8	89,4

Z porovnania údajov z tabuľky č. 9 s množstvom finančných prostriedkov vynaložených v jednotlivých rokoch na ZÚ je zrejmé, že náklady na ZÚ viac menej kopírovali vývoj poveternostnej situácie.

V roku 2012 percentuálne vzrástol prirodzený úbytok posypového materiálu oproti predchádzajúcim rokom. Napr. spotreba inertného materiálu v roku 2012 bola oproti roku 2010 nižšia o cca 4 000 t, avšak úbytok bol vyšší o 57 t. Vo finančnom vyjadrení predstavoval úbytok posypového materiálu sumu 24 984,62 EUR v roku 2010, 18 259,05 EUR v roku 2011 a 33 553,77 EUR v roku 2012.

Spotreba posypových materiálov je uvedená v tabuľke č. 10.

Tabuľka č. 10

Údaj	Rok	2010		2011		2012	
		t	EUR	t	EUR	t	EUR
Spotreba NaCl		23 228,76	1 793 283,39	14 638,60	1 545 401,34	20 372,03	2 186 160,67
Spotreba inert. materiálu		50 984,59	516 453,24	31 199,15	282 984,18	46 926,73	415 936,97
Skutočné prirodzené úbytky NaCl*		294,18	21 226,77	158,76	16 696,86	275,18	29 263,18
Skutočné prirodzené úbytky inert. materiálu		418,77	3 757,85	176,87	1 562,19	476,11	4 290,59
% úbytku NaCl		1,27	-	1,08	-	1,35	-
% úbytku inert. materiálu		0,82	-	0,57	-	1,01	-

*prirodzené úbytky – úbytky materiálu vzniknuté pôsobením poveternostných podmienok, skladovaním a manipuláciou

BBRSC, a.s. okrem bežných opráv a údržby vykonávala aj rekonštrukcie ciest II. a III. triedy v rámci investičnej činnosti pre BBSK. Výsledky týchto aktivít sú uvedené v tabuľke č. 11.

Tabuľka č. 11

Podiel zrekonštr. ciest II. tr. k celkovej dĺžke ciest II. triedy v %				Náklady na rekonštr. 1 km cesty II. tr. v EUR			
2010	2011	2012	priemer	2010	2011	2012	priemer
0,34	2,41	0,97	1,24	150 083,69	110 783,66	163 473,30	141 446,89
Podiel zrekonštr. ciest III. tr. k celkovej dĺžke ciest III. triedy v %				Náklady na rekonštr. 1 km cesty III. tr. v EUR			
2010	2011	2012	priemer	2010	2011	2012	priemer
0,01	0,71	0,49	0,41	1 539 032,68*	110 182,57	145 184,61	598 133,29
Spolu zrekonštr. ciest II. a III. triedy k celkovej dĺžke ciest II. a III. triedy v %				Spolu náklady na rekonštr. 1 km cesty II. a III. triedy v EUR			
0,095	1,130	0,609	0,611	297 655,83	135 521,89	152 361,23	195 179,65
stav cestnej siete k 31.12.2012:				dĺžka ciest II. triedy: 608,632 km			
				dĺžka ciest III. triedy: 1 852,626 km			
				Spolu dĺžka ciest II. a III. triedy: 2 461,258 km			

*Pozn.: údaj obsahuje náklady na vybudovanie oporného múru

Z obdobia rokov 2010 až 2012, sa najviac ciest zrekonštruovalo v roku 2011. Pri cestách II. triedy to bolo 2,4 % z celkovej dĺžky ciest tejto triedy, pri cestách III. triedy iba 0,71 %. Celková obnova ciest II. triedy by pri financovaní na úrovni roku 2011 trvala cca 41 rokov, čo je hodnota značne prevyšujúca samotnú životnosť komunikácií. Pri cestách III. triedy je situácia ešte horšia. Nedostatočné financovanie v oboch prípadoch zakladá významné riziko zhoršovania funkčných vlastností komunikácií a ich postupnej degradácie.

Vývoj stavu ciest za roky 2010 až 2012 (na základe hlavných prehliadok vykonaných BBRSC, a.s.) je v tabuľke č. 12.

Tabuľka č. 12

Cesty II. triedy

km

Rok / Stav *	VD	D	V	NV	H
2010	335,38	4,62	77,36	184,30	7,32
2011	282,58	2,55	88,77	228,24	6,95
2012	308,66	1,72	72,38	207,79	18,63

Cesty III. triedy

km

Rok / Stav *	VD	D	V	NV	H
2010	931,86	9,01	307,56	523,14	80,04
2011	849,20	9,74	218,77	702,01	74,05
2012	800,18	17,15	193,12	720,27	124,20

Cesty II. a III. triedy spolu

km

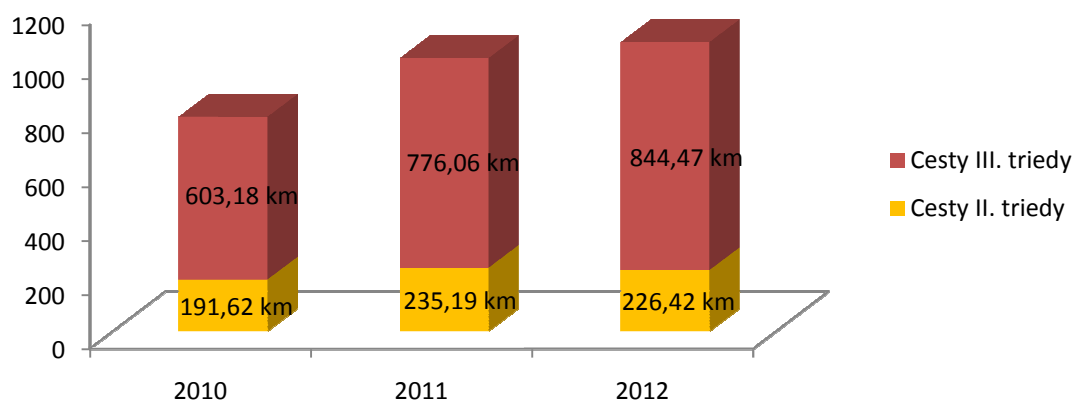
Rok / Stav *	VD	D	V	NV	H
2010	1 267,24	13,63	384,92	707,44	87,36
2011	1 131,78	12,29	307,54	930,25	81,00
2012	1 108,84	18,87	265,50	928,06	142,83

*VD – veľmi dobrý, D – dobrý, V – vyhovujúci, NV – nevyhovujúci, H – havarijný

Zdroj: Správa o stave ciest II. a III. triedy z roku 2012

V roku 2012 bolo v nevyhovujúcom a havarijnom stave 1 070,89 km ciest II. a III. triedy, čo z celkovej dĺžky ciest predstavovalo 43,5 %. V roku 2010 bolo v nevyhovujúcom a havarijnom stave 794,80 km ciest. Možno konštatovať, že v priebehu rokov 2010 až 2012 sa dĺžka ciest II. a III. triedy, ktoré sú v nevyhovujúcom a havarijnom stave zvýšila o 276,09 km. Postupnú degradáciu vidieť aj na znižujúcom sa počte km ciest vo veľmi dobrom stave, kde v roku 2012 došlo oproti roku 2010 k úbytku ciest zaradených do tejto kategórie o 158,40 km, čo bol pokles o 12,5 %. Prehľad ciest v nevyhovujúcom a havarijnom stave spolu je v grafe č. 5.

Graf č. 5

Vývoj počtu mostov v rokoch 2010 až 2012 podľa stupňa poruchy je v tabuľke č. 13.

Tabuľka č. 13

Rok	2010		2011		2012	
Stupeň poruchy	II. trieda	III. trieda	II. trieda	III. trieda	II. trieda	III. trieda
I.	7	21	5	18	5	19
II.	27	98	27	99	27	99
III.	138	428	136	422	135	418
IV.	73	184	76	185	76	188
V.	11	33	11	35	11	36
VI.	5	12	6	16	6	16
VII.	0	1	0	1	0	1

Dlhodobý nedostatok finančných prostriedkov sa prejavil aj na stave mostných objektov. Napr. v roku 2012 bolo (v zmysle TP 9B/2005) 46 mostov v zlom stave (stupeň V), 22 mostov vo veľmi zlom stave (stupeň VI) a jeden most bol v havarijnom stave (stupeň VII – cesta bola uzavretá), čo v sumare predstavovalo 6,7 % z celkového počtu 1 037 mostov.

BBRSC, a.s. každoročne poskytovala BBSK prehľad o zaradovaní ciest a mostov do opráv. Poradie dôležitosti opráv u ciest vychádzalo z výsledkov hlavných prehliadok, vykonávaných každoročne po zimnom období. Poradie rekonštrukcií a opráv mostov bolo zostavované na jar na základe ich stavu, ktorý bol zistený prehliadkami v uplynulom roku. Pri prehliadkach bolo postupované v súlade s technickými podmienkami TP 9A/2005 a TP 9B/2005. Tým bol zároveň zabezpečený jednotný prístup k výkonu prehliadok, ich spracovaniu a evidencii v cestnej databanke v rámci celej SR. Pri zostavovaní poradí boli okrem stavu komunikácií a mostov brané do úvahy aj intenzita dopravy, význam komunikácie (resp. mosta), ako aj informácie z externých zdrojov, napr. od oddelenia Dopravného inšpektorátu Okresného riaditeľstva policajného zboru, Slovenskej autobusovej dopravy, Slovenskej správy ciest. Intenzita dopravy na cestách II. a III. triedy bola vyhodnocovaná na základe výsledkov celoštátneho sčítania v roku 2010 v zmysle predpisu TP 10/2006. Zistená priemerná denná intenzita v porovnaní s celoslovenským priemerom je v tabuľke č. 14.

Tabuľka č. 14

počet vozidiel/24 hod.

Údaj	cesty II. triedy	cesty III. triedy
Komunikácie v správe BBRSC, a.s.	2 078	1 816
Priemer SR	3 557	1 896

Zdroj: BBRSC, a.s.

BBRSC, a.s. okrem hlavných prehliadok vykonávala aj pravidelné bežné prehliadky cestných komunikácií, na cestách II. triedy každých sedem dní a na cestách III. triedy najmenej jeden krát za mesiac. Podľa výstupných údajov o stavebno-technickom stave komunikácií, získaných z hlavných prehliadok, boli komunikácie zaradované do

klasifikačných stupňov I až V, kde I. stupeň znamenal veľmi dobrý stav a V. stupeň havarijný stav komunikácie. Pri mostoch bola použitá stupnica od I do VII.

BBRSC, a.s. pri údržbe ciest II. a III. triedy v zimnom období postupovala podľa Operačného plánu zimnej služby (ďalej len „OPZS“), ktorý bol vypracovaný pre celý BBSK, ako aj pre každý zo šiestich závodov BBRSC, a.s. zvlášť. Obsah OPZS bol prerokovávaný s územne príslušnými úradmi, v období rokov 2010 až 2012 každoročne aktualizovaný a schvaľovaný predsedom BBSK. OPZS ako základný riadiaci dokument zimnej služby obsahoval okrem iného napr. vymedzenie zodpovednosti za jednotlivé činnosti, detailný popis postupov vykonávania zimnej údržby, dávkovanie posypových materiálov.

Maximálne ceny výkonov pre BBSK boli prílohou platnej ZÚC a niektoré z nich sú v tabuľke č. 15.

Tabuľka č. 15

EUR bez DPH/km

Výkon / Rok	2010	2011	2012
Posyp inertným materiálom, fr. 3/150*	9,11	8,48	8,06
Odstraňovanie snehu pluhovaním - sypač	3,14	1,81	1,83
Pluhovanie + posyp inertným materiálom, fr. 3/150	9,25	8,62	8,21
Posyp chemickým materiálom NaCl – sypač, fr. 3/30	11,53	16,06	16,38
Posyp chemickým materiálom MgCl ₂ – prášk., fr. 3/30	52,99	58,23	58,54
Odstraňovanie snehu pluhovaním + posyp NaCl, fr. 3/30	11,67	16,21	16,53
Posyp NaCl vlhčeným roztokom MgCl ₂ , fr. 3/30	21,83	25,31	18,33
Pohotovosť na pracovisku EUR/hod.	4,32	5,29	5,32
Dispečersko-spravodajská služba EUR/hod.	6,68	6,84	6,88

*fr.- frakcia

BBRSC, a.s. archivovala, a po skončení zimnej sezóny každoročne analyzovala údaje získané počas vykonávania zimnej služby. Výsledkom bol dokument „Vyhodnotenie zimnej služby“, ktorý obsahoval prehľad údajov o počasí, najazdených km, spotrebovanom chemickom a inertnom materiáli, spotrebovaných PHM, dosiahnutých výnosoch za obdobie zimnej služby, počte dopravných nehôd. Tieto údaje boli následne porovnávané s údajmi zo zimnej služby v predchádzajúcom období. Účelom bolo nielen spresnenie plánovaných nákladov na nasledujúce zimné obdobie, ale tiež zhodnotenie organizácie práce a technologických postupov so zameraním sa na návrhy a zlepšenia na nasledujúcom zimnú sezónu.

V letnom období BBRSC, a.s. pri údržbe ciest II. a III. triedy postupovala podľa mesačných plánov činnosti (schvaľované zástupcami BBSK), vypracúvaných vždy mesiac dopredu a v súlade s „Finančným plánom údržby ciest“ platným v príslušnom roku. Mesačné plány obsahovali najmä súpis plánovaných činností, čísla ciest, jednotkové ceny a celkový výkon v merných jednotkách a výslednú sumu. Mesačné plány boli operatívne aktualizované v závislosti od poveternostných podmienok, prípadne podľa požiadaviek dopravného inšpektorátu.

Vývoj cien za niektoré výkony letnej údržby je pre ilustráciu uvedený v tabuľke č. 16.

Tabuľka č. 16

EUR bez DPH

Výkon	Mj.	Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
Vysprávkvy výtlkov dýzovou metódou	t	186,174	194,631	198,359
Vysprávkvy obaľ. zmesou za tepla bez zapílenia	t	*	194,567	204,343
Vysprávkvy obaľ. zmesou za tepla so zapílením	t	203,440	219,889	229,366
Čistenie vozovky traktorovým zametačom	m ²	0,018	0,010	0,010
Čistenie vozovky – umývanie kropnicou	m ²	0,018	0,020	0,020
Čistenie hornej stavby mosta	hod.	*	12,295	12,457
Krajnice – čistenie	m	0,012	0,011	*

*položky boli kalkulované individuálne

BBRSC, a.s. nevedla evidenciu podnetov a sťažností na kvalitu komunikácií.

BBRSC, a.s. v rokoch 2010 až 2012 v súvislosti s cestami II. a III. triedy evidovala celkom 60 škodových udalostí, pri ktorých bol poškodený majetok BBSK. Išlo o škody napr. na dopravných značkách a zvodidlách. BBRSC, a.s. poskytovala súčinnosť pri riešení poistných udalostí s BBSK, ktorá má svoj majetok poistený v komerčnej poisťovni.

Pre kompletnosť je v tabuľke č. 17 uvedený počet nehôd – poistných udalostí, ktoré boli zapríčinené závadou komunikácie.

Tabuľka č. 17

Udalosť / Rok	2010	2011	2012
Nehody hlásené PZ	11	3	3
Nehody nehlásené PZ	35	34	19

PZ – policajný zbor

Išlo o poškodenia zapríčinené predovšetkým výtlkmi a boli riešené cez poisťovňu. V prípade uznania škody poisťovňou, BBRSC, a.s. zaplatila poškodenému spoluúčasť vo výške 100,00 EUR v prípade, že si poškodený u BBRSC, a.s. uplatnil nárok na náhradu škody. Tabuľka ukazuje pokles nehôd v priebehu kontrolovaného obdobia, avšak podľa ich počtu nie je možné hodnotiť kvalitu komunikácií.

BBRSC, a.s. pri údržbe a opravách ciest II. a III. triedy aplikovala, v rámci svojich možností, postupy a princípy dobrej praxe, keď napr. pravidelne aktualizovala plány údržby, realizovala vyhodnotenie a analýzu zimnej služby, vykonávala monitoring kvality a vyhodnocovala technické parametre spravovaných ciest, pri plánovaní využívala podnety z externých zdrojov, zmluvne na vysokej úrovni zabezpečovala kvalitné vykonanie dodávateľských prác, pravidelne uplatňovala reklamácie v záručných lehotách, pri niektorých verejných obstarávaníach využila elektronickú aukciu, podľa potreby preškoľovala zamestnancov. BBRSC, a.s. síce nemala spracované interné predpisy a postupy k údržbe a opravám, čo sa však negatívne neprejavilo na kvalite jej činnosti, nakoľko práce realizovala v súlade s príslušnými technickými podmienkami, kde boli postupy detailne rozpracované.

BBRSC, a.s. z prostriedkov, poskytnutých od BBSK na bežné opravy a údržbu ciest II. a III. triedy, primárne zabezpečovala zimnú údržbu, na ktorú spotrebovala v priemere viac ako polovicu týchto prostriedkov. Zvyšné financie boli použité na letnú údržbu, ktorá však

s ohľadom na ich nedostatočný objem bola vykonávaná len v obmedzenom rozsahu, nie v rozsahu stanovenom technickými podmienkami. Išlo predovšetkým o vysprávkový výtlkov, obmedzené kosenie, čistenie komunikácií a odvodňovacích zariadení. Vo všeobecnosti sa ako prvé opravovali komunikácie v najhoršom technickom stave, pričom bežná cyklická údržba ako napr. zrezávanie krajníc a čistenie komunikácií sa vykonávali iba v obmedzenom rozsahu. Na druhej strane, trvanlivosť bežných opráv na cestách zaradených medzi nevyhovujúce a havarijné (cca 44 %) bola podstatne kratšia ako pri opravách ciest z ostatných kategórií. Z tohto pohľadu použitie finančných prostriedkov na ich bežné opravy a údržbu možno hodnotiť ako účinné, pretože cesty po oprave naďalej slúžili svojmu účelu. V horizonte niekoľkých rokov však opravy najhorších úsekov ciest v konečnom dôsledku budú nákladnejšie ako celková rekonštrukcia komunikácií. Náklady na rekonštrukcie resp. opravy 1 m² komunikácie v členení podľa stavu komunikácie sú uvedené v tabuľke č. 18.

Tabuľka č. 18

Stav komunikácie	D	V	NV	H
EUR / m ²	5,00	10,00	20,00	150,00

Zdroj: Správa o stave ciest II. a III. triedy a mostov v správe BBRSC, a.s.

Je potrebné zdôrazniť, že objem výkonov BBRSC, a.s. je priamo závislý na finančných prostriedkoch, ktoré na údržbu a opravy ciest II. a III. triedy vyčlenil v rozpočte BBSK a ich výšku nevie priamo ovplyvniť. Rovnako nevie ovplyvniť objem investícií BBSK do rekonštrukcií komunikácií v správe spoločnosti. BBRSC, a.s. pravidelne predkladala BBSK požiadavky na finančné prostriedky vo výške, ktorá by bola postačujúca aspoň na zabezpečenie minimálneho rozsahu činností v zmysle TP pri údržbe ciest II. a III. triedy.

Podľa vyjadrenia BBRSC, a.s., na zabezpečenie aspoň minimálnej úrovne bežných opráv a údržby ciest a mostov v zmysle platných technických podmienok, sú potrebné finančné prostriedky vo výške minimálne 13,6 mil. EUR ročne.

4 Úroveň, účinnosť a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

BBRSC, a.s. nemala zriadený útvar alebo oddelenie vnútornej kontroly (odbor vnútornej kontroly bol zriadený 01.03.2014), výkon kontrolnej činnosti vyplýval primerane z funkčného zaradenia príslušného zamestnanca, povinnosti a právomoci boli implementované v interných dokumentoch.

Postupy vnútornej kontroly v BBRSC, a. s. boli upravené v nasledujúcich dokumentoch:

- v pracovnom poriadku,
- v organizačnom poriadku,
- vo vnútropodnikovej smernici pre obeh účtovných dokladov,
- v stanovách obchodnej spoločnosti.

Zatiaľ čo pracovný poriadok vo všeobecnosti stanovil vedúcim zamestnancom povinnosť dávať pokyny a kontrolovať plnenie úloh, v organizačnom poriadku už boli zakotvené konkrétne povinnosti v oblasti kontroly pre každé oddelenie, vrátane vedenia jednotlivých závodov a generálneho riaditeľstva. V organizačnom poriadku boli okrem iného zadefinované aj nasledujúce druhy kontroly:

- vnútropodniková kontrola ekonomiky – plánovanie a výkon kontroly ekonomických agend,
- vnútropodniková kontrola prevádzky – kontrola prevádzkových pracovísk.

Vnútropodniková smernica pre obeh účtovných dokladov obsahovala postup pri evidencii, odsúhlasovaní, archivácii, odosielaní účtovných dokladov vrátane zoznamu osôb

oprávnených preskúmať vecnú a formálnu správnosť dokladov. Kontrolou vecnej správnosti sa zisťoval súlad obsahu účtovného dokladu so skutočnosťou, správnosť uvedeného množstva a ceny, dodržanie zmluvných podmienok ako aj číselná správnosť údajov. Kontrolou formálnej správnosti sa overovalo, či účtovné doklady obsahujú všetky zákonom predpísané náležitosti. Vykonávanie uvedených kontrol bolo preverené na vzorke účtovných dokladov – dodávateľských a odberateľských faktúr zaevidovaných v období rokov 2010 až 2012. Výsledky preverenia sú uvedené v bode 2.1 na str. 8 protokolu.

Prílohami faktúr boli zmluvy, zálohové faktúry, kalkulačné listy, objednávky, denné záznamy o výkonoch vozidla, výkazy činnosti a pracovné výkazy ako aj protokoly o odovzdaní a prevzatí prác. Pri prácach vykonávaných pre BBSK bolo ich prevzatie vždy potvrdené inšpektorom ciest – v súlade s Rámcovou zmluvou uzatvorenou medzi BBRSC, a.s. a BBSK. Všetky faktúry obsahovali náležitosti v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. a zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

Základným dokumentom z hľadiska kontrolného systému BBRSC, a.s. boli Stanovy obchodnej spoločnosti a samozrejme zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník. V zmysle stanov bola dozorná rada BBRSC, a.s. (ďalej len „DR“) najvyšším kontrolným orgánom spoločnosti, s povinnosťou dohliadať na výkon pôsobnosti predstavenstva a uskutočňovanie podnikateľskej činnosti spoločnosti. Bola povinná kontrolovať a valnému zhromaždeniu predkladať zistenia a odporúčania týkajúce sa najmä:

- plnenia úloh uložených valným zhromaždením predstavenstvu,
- dodržiavania stanov spoločnosti a právnych predpisov v činnosti spoločnosti.

Podľa § 201 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. sa členovia dozornej rady zúčastňujú na valnom zhromaždení spoločnosti a sú povinní oboznámiť valné zhromaždenie s výsledkami svojej kontrolnej činnosti. Kontrolnej skupine boli predložené dve zápisnice o valnom zhromaždení:

- Zápisnica zo zasadnutia mimoriadneho valného zhromaždenia BBRSC, a.s. z 05.02.2010 – kde podľa bodu 7 schváleného programu zasadnutia mala byť prerokovaná aj správa o činnosti DR. Správa však ďalej v zápisnici už nebola spomenutá, miesto nej tam za bod 7 bolo „schválenie zmlúv o výkone člena orgánu“,
- Zápisnica zo zasadnutia riadneho valného zhromaždenia spoločnosti BBRSC, a.s. z 02.07.2010.

Podľa vyjadrenia BBRSC, a. s., spoločnosť nemá k dispozícii písomné správy z kontrolnej činnosti DR. Preskúmaním zápisníc zo zasadnutí DR bolo zistené, že tieto neobsahovali údaje týkajúce sa kontrolnej činnosti DR.

Na základe vyššie uvedeného kontrolná skupina konštatuje, že BBRSC, a.s. nepreukázala vykonávanie kontrolnej činnosti DR.

V rokoch 2010 až 2012 bolo v BBRSC, a.s. vykonaných viacero externých kontrol. Z hľadiska predmetu kontroly boli relevantné najmä:

- následná finančná kontrola (ďalej aj „NFK“) so zameraním na príjmy, výdavky, náklady, výnosy, hospodárenie a nakladanie s majetkom, verejné obstarávanie a zmluvné vzťahy – kontrola č. 28/2011, vykonaná zamestnancami Útvaru hlavného kontrolóra BBSK (ďalej len ÚHK“),
- kontrola plnenia opatrení prijatých na nápravu nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou č. 28/2011 (ďalej len „kontrola plnenia opatrení“),
- kontrola vykonaná Úradom pre verejné obstarávanie (ďalej len „kontrola ÚVO“).

Kontrolou č. 28/2011 boli zistené porušenia zákona č. 431/2002 Z. z., zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách, Stanov obchodnej spoločnosti a Smernice pre obeh účtovných dokladov. BBRSC, a.s. prijala opatrenia na odstránenie nedostatkov zistených NFK. Následne bola ÚHK zaslaná „Správa o splnení opatrení prijatých na nápravu

nedostatkov zistených následnou finančnou kontrolou a o odstránení príčin ich vzniku“, v ktorej sa konštatovalo, že opatrenia sú splnené alebo sa plnia priebežne. Výsledky NFK boli prostredníctvom prijatých opatrení aplikované do každodennej činnosti BBRSC, a.s. a v konečnom dôsledku pomohli odstrániť odchýlky od stavu vyžadovaného všeobecne záväznými právnymi predpismi ako aj internými predpismi. Vyššie uvedené bolo potvrdené aj kontrolou plnenia opatrení vykonanou opätovne ÚHK, ktorá konštatovala, že nebolo zistené nedodržanie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov.

V roku 2011 vykonal ÚVO kontrolu dodržiavania zákona o verejnom obstarávaní, predmetom ktorej bola nadlimitná zákazka na dodanie tovaru s názvom „Chemický posypový materiál – dodávka priemyselnej soli a rozmrazovacieho prostriedku na báze chloridu horečnatého“, realizovaná postupom rokovacieho konania bez zverejnenia. Výsledkom kontroly bol protokol, kde sa konštatovalo, že opakovane došlo k porušeniu ustanovení zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní. ÚVO začal správne konanie voči BBRSC, a.s., ktoré však do dňa začatia kontroly NKÚ SR nebolo ukončené z dôvodu vznesenia námietky premlčania.

Kontrolná skupina konštatuje, že BBRSC, a.s. mala zavedený systém vnútornej kontroly, ktorý bol primeraný vykonávaným činnostiam. Systém až na nedostatky uvedené v bode 2.1 na nižších úrovniach preukázateľne fungoval, avšak zlyhával na úrovni dozornej rady. Nebolo dokladovo preukázané, že DR náležite využívala možnosti dané jej zákonom č. 513/1991 Zb. a Stanovami obchodnej spoločnosti. Absencia údajov, záverov a poznatkov z kontrolnej činnosti DR neumožnila tieto zužitkovať pri riadiacej a rozhodovacej činnosti predstavenstva a akcionára spoločnosti.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 18.06.2014

Ing. Štefan Urban
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Peter Krajniak
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa 27.06.2014

Mgr. Rastislav Schlosár
predseda predstavenstva

Ing. Martin Beluský
podpredseda predstavenstva